

DUBROVNIK – SREDIŠTE ŽUPANIJE

IZ PROŠLOSTI GRADA

Dubrovnik je nastao početkom 7. stoljeća za vrijeme velike seobe naroda i dolaska **Hrvata** na naše područje. Stanovnici razrušenog **Epidaurusa** (Cavtata) bježeći pred pljačkašima **Avarima**, koji su došli sa sjevera, sklonili su se na mali kameniti otok (Laos). Tu su osnovali novo naselje koje su nazvali **Ragusium** (Raguzium).

U isto vrijeme, po obroncima **brda Sv. Srđ**, naseljavaju se Hrvati te osnivaju svoje naselje koje se zvalo **Dubrava** (dub – stablo, dubrava – šuma). Stanovnici obaju naroda živjeli su u slozi. Naselja su se štitila, tako da ih je ubrzo dijelio samo morski prolaz. On je zatrpan u 7. stoljeću te je tako nastao današnji **Stradun**. Dva naselja ujedinila su se u zajedničku općinu u 13. stoljeću. Za svog **zaštitnika** izabrali su **sv. Vlaha**. Njegov lik nalazio se na njihovim zastavama, novcu i pečatima. U 14. stoljeću u gradu je prevladavalo hrvatsko stanovništvo i hrvatski jezik.

NASTANAK DUBROVNIKA

Razvoj i propast Dubrovačke Republike

Nekoliko stoljeća nakon svog nastanka Dubrovnik se proširio na kopno, i to na usko područje uz more od **Zatona** do **Plata** te **tri otoka** (Koločep, Šipan i Lopud). Dubrovnik se stalno širio, i to iz više razloga. Jedan je bio taj što je od grada udaljavao neprijateljski raspoređene susjede, a drugi što se širio na područje pogodno za obradbu zemlje. To je vješto ostvarivala diplomacija pregovorima i kupnjom. Najprije je stekao **Lastovo**, **Pelješac**, **Mljet**, **Stonsko primorje** i na kraju **Konavle**. Već u 14. i 15. stoljeću proteže se od **Boke kotorske** do **Neuma** uključujući **Pelješac**, **Mljet** i **Lastovo**. Od malog naselja prerasta u samostalnu, slobodnu **Dubrovačku Republiku**.

diplomacija – umijeće vođenja vanjske politike neke države

U povijesti Dubrovačke Republike često se spominju strašne elementarne nepogode i nesreće. Prva nesreća Dubrovnik je pogodila 1348. godine. Tada je Europom harala zarazna i tada neizlječiva bolest **kuga**, poznata kao „crna smrt”. Pokosila je više od 7 000 ljudi.

U početku su stanovnici živjeli siromašno, od ribolova, vađenja soli te ponešto od pomorstva, trgovine i zemljoradnje. Uzgajali su vinovu lozu i masline. U Stonu je izgrađena prva solana. Postupno se razvijalo pomorstvo, trgovina i razni obrti. Tako Dubrovnik postaje sve moćniji i bogatiji. Vrhunac svog uspona doživljava u 15. i 16. stoljeću. U to doba grade se mnogobrojne palače, ljetnikovci, vodovod, kanalizacija, prva javna bolnica, a brodovi Republike plove diljem svijeta.

DUBROVAČKA
REPUBLIKA U 17. ST.

Već od samog postanka Dubrovniku su prijetila dva neprijatelja: jedan s mora (Venecija), a drugi s kopna (bosanski vladari). U više navrata napadali su Dubrovnik, ali ga nikad nisu uspjeli pokoriti. Veliki gospodarski uspon prekida snažan **potres** 1667. godine, koji je razorio sav grad. Poginulo je više od pola stanovništva. Požar i pljačkaši potpuno su opustošili grad. Ono što nikomu nije moglo uspjeti, uspjelo je **Francuzima** početkom 19. stoljeća kad na prijevaru ulaze u Dubrovnik i to je bio konačan gubitak slobode i pad Dubrovačke Republike.

Organizacija vlasti u Dubrovačkoj Republici

Stanovništvo Dubrovačke Republike dijelilo se na **vlastelu** (bogati plemići – vlasnici zemlje) i **pučane** (običan narod – zanatlije, trgovci, pomorci) te **seljake** koji su obrađivali zemlju vlasteli kao **kmetovi**. Republika je imala razvijenu upravu. Sva vlast bila je u rukama vlastele. Sva punoljetna vlastela postajala je članom **Velikog vijeća** i ostajala u njemu doživotno.

DUBROVNIK DANAS

Dubrovnik je **središte** Dubrovačko-neretvanske županije. Ima oko 37 000 stanovnika zajedno s prigradskim naseljem **Novom Mokošicom**. Jedno je od najvažnijih **povijesno-turističkih** središta Hrvatske. Grad je jedinstvene političke i kulturne povijesti, svjetski poznate **spomeničke baštine** i ljepote zbog čega je upisan u **UNESCO-ov popis svjetske kulturne baštine**. Jedan je od najljepših i najpoznatijih svjetskih gradova.

STARI DIO GRADA

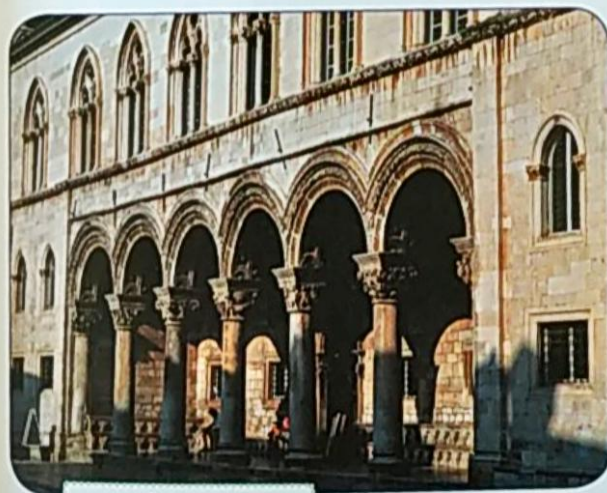

Dubrovnik je obogaćen brojnim galerijama, muzejima, školama, fakultetima, kulturno-umjetničkim društvima, novinama, radiopostajama, športskim društvima. Središte je kulturnih događaja u županiji. U Dubrovniku je sjedište **županijske vlasti**, na čijem čelu je **župan**. Oni se brinu za zdravlje, školstvo, promet, privredni razvoj, kulturu i šport.

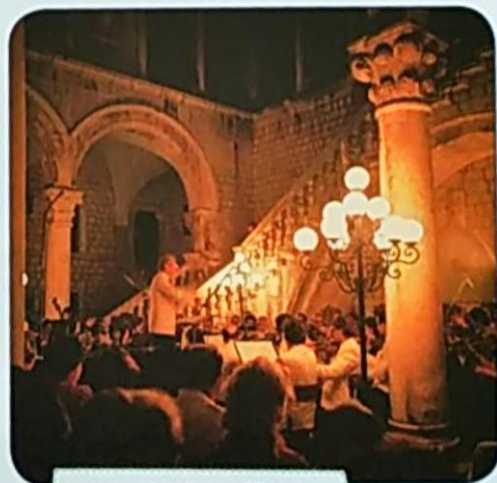
Turistima su osobito privlačne **turističke znamenitosti** kojima Dubrovnik obiluje: **Knežev dvor**, **žitnica Rupe**, **gradski zvonik**, **Orlandov stup**, **Velika** i **Mala Onofrijeva česma** te mnoge druge građevine.

U **Kneževu dvoru** živio je knez Dubrovačke Republike. Danas je u njegovu atriju, najljepši koncertni prostor u gradu. U njemu se može vidjeti namještaj koji je godinama skupljan iz starih dubrovačkih palača, ljetnikovaca i građanskih kuća. U njegovu prostoru nalazi se izložba starih i vrijednih slika. Zgrada Kneževa dvora **povijesni muzej** u sastavu dubrovačkih muzeja.

atrij – predvorje sa stupovima

KNEŽEV DVOR

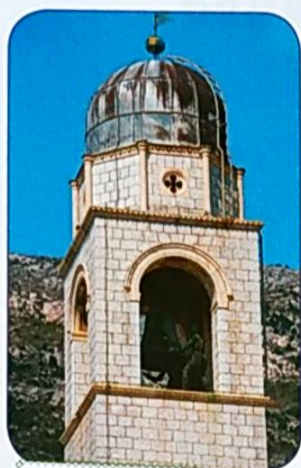

KONCERT U ATRIJU

Žitnica Rupe služila je za spremanje žita za vrijeme Dubrovačke Republike. Danas se u njoj nalazi dio Dubrovačkoga muzeja.

MUZEJ RUPE

ZVONIK

Gradski zvonik iz 15. stoljeća s vremenom se malo nakrivio, zbog čega je srušen i sagrađen današnji, prema uzoru na prijašnji.

Orlandov stup simbol je dubrovačke samostalnosti. Prikazuje sred-njovjekovnog viteza s ispruženim mačem. Dubrovački povjesničari povezivali su podizanje Orlandova stupa s legendom o junaku Rolandu. Na njegovu je podnožju ucrtana mjera za dužinu zvana lakat.

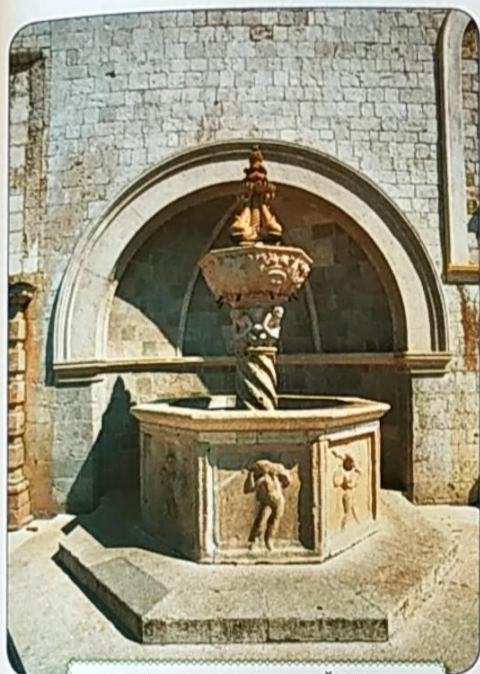

ORLANDOV STUP

Saznajte i ovo...

Orlandov stup simbol je slobode dubrovačke i na njemu se za svečanosti uvijek vila zastava Republike, a s njegova postolja čitali su se vladini progla-si i obavijesti puku. Za postanak ovog stupa vezana je legenda o legendar-nom junaku Orlandu (Rolandu), koji je pomogao osloboditi Dubrovnik od opasne opsade arapskih gusara u 8. st., pa su mu zahvalni građani podigli u spomen ovaj stup. Danas se uz svečanu priredbu pred Orlandom i podi-zanjem zastave Libertas na njegovu stupu svake godine otvaraju Dubro-vačke ljetne igre. Orlandov lakat dug je oko pola metra, a to je stoljećima bila dubrovačka mjera za tkaninu. Moglo bi se zamisliti kako trgovci pred svjedocima mjere i režu platno podno njegovih nogu sve gledajući u lakat dok im iznad glave prijete njegov mač.

Velika i Mala Onofrijeva česma opskrbljivale su u prošlosti Dubrovčane pitkom vodom, a danas okrzepljuju prolaznike za vrijeme ljetnih vrućina.

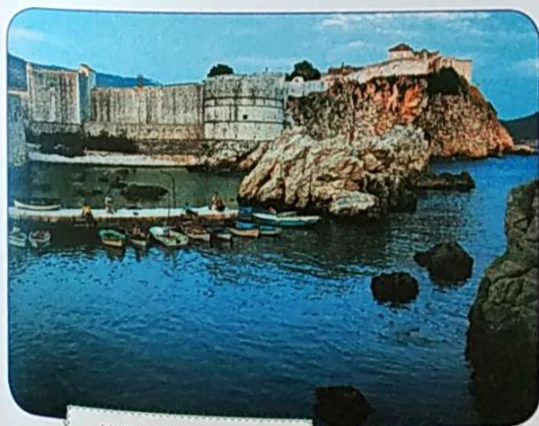

MALA ONOFRIJEVA ČESMA

VELIKA ONOFRIJEVA ČESMA

Gradske zidine jedne su od najljepših i najčvršćih zidina u Europi. Ubrajaju se u spomenike svjetske vrijednosti i rijetkosti. Pet kula: Minčeta, Revelin, Sveti Ivan, Bokar i Lovrijenac (izvan zidina) povezuju stari dio grada zidinama dugim 2 km.

KULA BOKAR

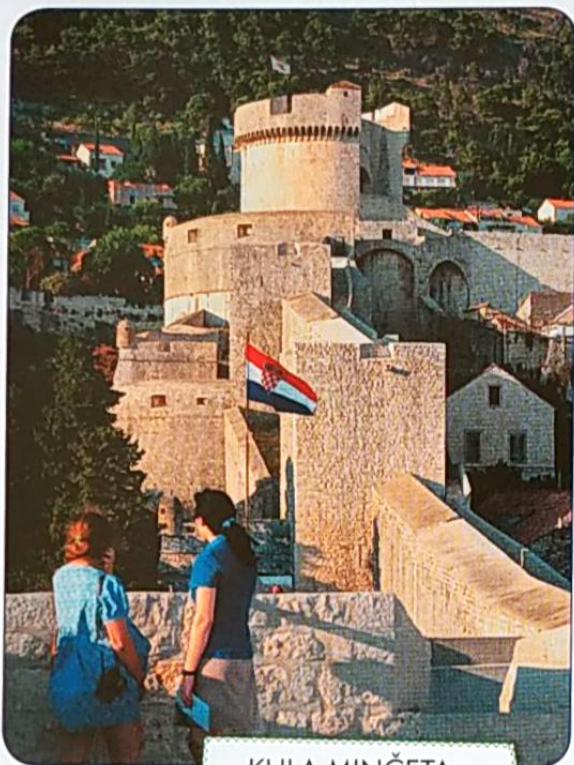
KULA LOVRIJENAC

Danas se u kuli Sveti Ivan nalaze **Pomorski muzej** i **Akvarij**.

U **crkvi sv. Vlah**a nalazi se pozlaćeni kip svetog Vlah

s maketom grada.

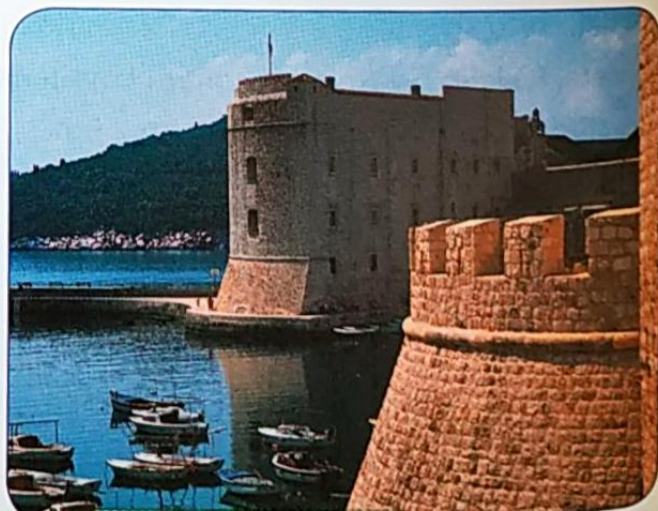
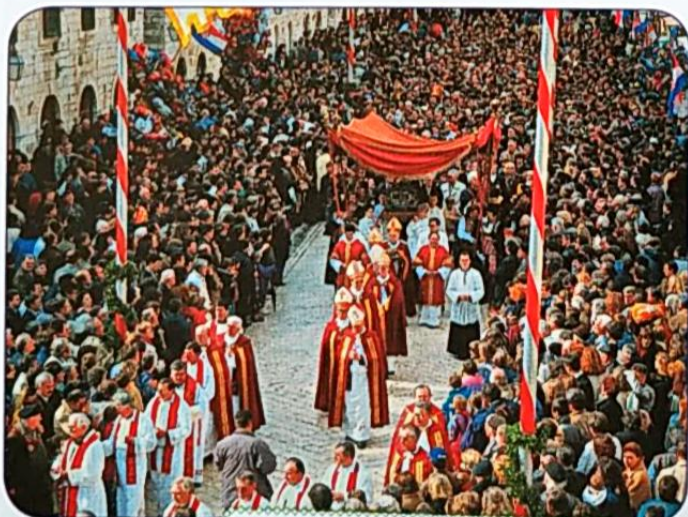
Najstarija ljekarna u Europi osnovana je u **franjevačkom samostanu Male braće**.

KULA MINČETA

CRKVA SV. VLAHA

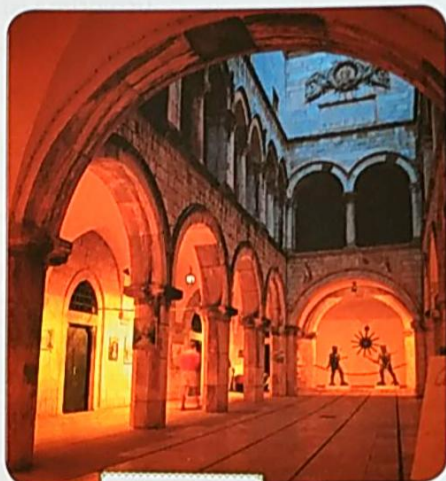

odvojene od ostalih ljudi. Ako se za to vrijeme ne bi pojavila bolest, zaključili bi da su pridošlice zdravi.

Dubrovačka palača Sponza sagrađena je u 16. stoljeću i pretežno je imala funkciju carinarnice. U njoj su se nalazili uredi za procjenu i skladišta te kovnica novca. Danas u Sponzi djeluje **Državni arhiv**.

STARA LJEKARNA

SPONZA

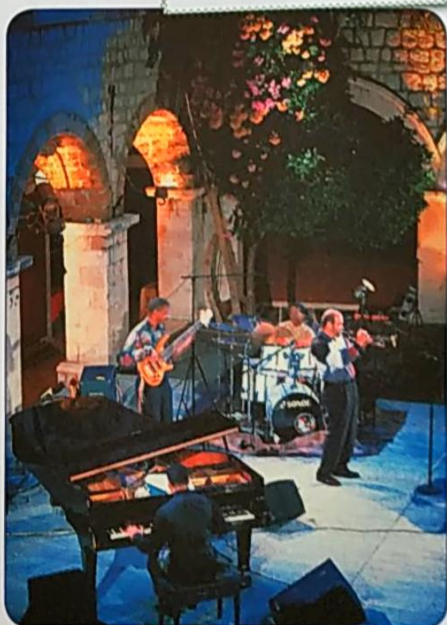
Kazališni život u Dubrovniku ima višestoljetnu tradiciju.

Dubrovnik je imao svoje dramske pisce, svoje glumce i svoju kazališnu publiku. **Dubrovačke ljetne igre** održavaju se svakog ljeta na otvorenim i zatvorenim pozornicama. Igre počinju prigodnom svečanošću. Gradonačelnik proglašava igre otvorenima i prepušta ključeve stoljetnoga grada glumcima i glazbenicima. Večer otvaranja jedna je od najsvečanijih i najveselijih večeri tijekom godine redovito popraćena vatrometom. Izvode se opere, drame, komedije, koncerti i folklorne priredbe.

Dubrovački simfonijski orkestar glavni je nositelj glazbenih zbivanja u Dubrovniku. Orkestar redovito nastupa u sklopu Dubrovačkih ljetnih igara. Ostvaruje zapažena gostovanja u Hrvatskoj i inozemstvu.

Dubrovački međunarodni filmski festival održava se u Dubrovniku od 2003. godine. Natjecateljskog je karaktera. Dodjeljuju se nagrade u kategorijama igranog, dokumentarnog i kratkog filma.

NASTUP GLAZBENIH UMJETNIKA

Dubrovnik je bogat različitim kulturno-umjetničkim društvima, među kojima se svakako ističe **AnsambL Lindo**. Za svoj je rad dobio mnoge nagrade i priznanja diljem zemlje. Lindo je tradicionalni dubrovački ples i izvodi se uz staro glazbalo lijericu.

U Dubrovniku ima više športskih društava i klubova. Osobito se uspjesima ističe **Vaterpolski klub Jug**. Osim klupskih naslova, brojni Jugovi igrači osvajali su europska, svjetska i olimpijska odličja.

PLAN GRADA